

Roy

WARSZAWA, DN. 21 czerwca 1920 r.

*5308 wa
5-10*

**MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Nr 51307/D/10423/V

Odpowiedź na pismo z dn. Nr

W sprawie: _____

Przy niniejszym przesyła się do wiadomości
odpis raportu poselstwa w Rzymie dotyczący opł-
ni we Włoszech o wojnie polsko - rosyjskiej.

W.Z.

[Signature]

I załącznik.

**NACZELNIK DOWÓDZTWA WOJKI POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L: Dz *53085* dnia *4/VI* 1920 r.**

Do referenta politycznego
Naczelnika Państwa

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Rzym, dnia 26 maja 1920.

A ROME

R 723 RR

Do

Pana Ministra Spraw Zagranicznych

w Warszawie

W sprawie: Opinia włoska, a wojna
polsko rosyjska.

W raporcie wysłanym tydzień temu pisałem już o nieprzychylnych dla Polski prądach opinii włoskiej. / do raportu był dołączony plik wycinków/. Dzisiaj wracam do tej sprawy, bo chcę te nieprzychylnie nam prądy scharakteryzować i wyjaśnić.

Nad urobieniem wrogiej nam opinii pracują we Włoszech: 1/ organizacja socjalistyczna, wśród których elementy umiarkowane są zupełnie zmajoryzowane przez maksymalistyczną większość, po 2/ wpływy żydowskie, po 3/ wpływy niemieckie, po 4/ Ukraińcy, którzy układ zawarty z Petlurą lekceważą lub potępiają, po 5/ Rosjanie i na koniec po 6/ Czesi.

Akcja tych różnorodnych elementów trafia na ^{żydowskie} stanowisko, w którym ogół jest zmęczony wojną, zniechęcony do wojny, wojnie przypisuje wszystkie trudności doby obecnej i w upragnieniu istotnej pacyfikacji i powrotu do stosunków przedwojennych z niechęcią patrzy na każdą akcję wojenną.

To społeczeństwo połączone w uczuciach antywojennych, można w stosunku do naszej sprawy rozdzielić na dwa obozy:

Obóz lewicowy, do którego wchodzi wszystkie organizacje socjalistyczne i bardziej skrajne. Przez organizacje swoje rozsnuęte po całym państwie obóz ten działa na masy. Gotując rewolucję we Włoszech, akcja socjalistyczna krzewi stałe sympatje dla Rosji rewolucyjnej i budzi nienawiść do Polski, która jest jakoby ^{nie tylko} tej Rosji najzaciętszym wrogiem, ale i ostoją reakcji i ustroju kapitalistycznego. Ten obóz socjalistyczny od dłuższego czasu już prowadzi akcję planową dla zatrzymania wszelkich dostaw broni i amunicji dla Polski. Srodki działania są różne: interpelacje w Parlamencie, akcja prasowa, mityngi ad hoc zwoływane, na koniec wystąpienia robotników kolejowych, którzy odmawiają wieźć dalej wojskowe przesyłki dla Polski przeznaczone? Dokładny obraz tej akcji daje "Avanti" który cały dział tego pisma dla tej akcji antypolskiej utworzył.

Pozostała część społeczeństwa, którą możnaby nazwać obozem pravicowym ma dużo dawnych tradycyjnych sympacji dla Polski, ale i na nią działają w pewnej mierze wpływy nam wrogie, na które wyżej wskazałem.

Wśród tych kół także daje się słyszeć zarzut o imperjalizmie polskim. A jeśli się spotyka ze zrozumieniem naszego stanowiska i naszego interesu to i wtedy trafia się na zastrzeżenia, które wypływają z obawy, że Polska prowadzi grę zanadto niebezpieczną i zanadto wiele stawia na kartę, idąc na wojnę polsko - rosyjską. Wielu się obawia, że idąc na wschód powołujemy do nowego życia nacjonalizm rosyjski i możemy wskrzesić kolosa, upadkowi którego rade były Włochy.

Sądzę, że z powyższego Pan Minister wyczuje jak się we Włoszech wytworzyła ogólna konjunktura dla nas niepomyślna. Z tak ogólnymi nastrojami walczyć bardzo trudno. Poselstwo robi co może, zarówno w dyskusjach jak w akcji prasowej. Dla tej ostatniej jednak zawsze nam brak: 1/ polskiego publicysty, jako kierownika Biura Prasowego, po 2/ w porę nadsyłanych informacji telegraficznych i materiałów.

W rozmowach, które miałem w ostatnich dniach z Podsekretarzem Stanu hr. Sforza i Dyrektorem Departamentu Politycznego M.S.Z. Lago skarży^{łem} się na prasę włoską. W odpowiedziach mówiono mi, że nie powinienem zbyt wagi do prasy przywiązywać, że Rząd sam sobie z nią poradzić nie może, ale że wpływy tej prasy nie jest tak wielki. To jest pociecha bardzo względna.

W sprawie zatrzymania transportów wojskowych do Polski / to samo miało miejsce i z transportami do Rumunii / hr. Sforza obiecał mi sprawę tą się zająć, w celu możliwie prędkiego wysłania najpilniejszych transportów.

Minister Pełnomocny

/-/ K. Skirmunt

Na zgodzić: w w. sekret. Wydz. D.F.
P. Skirmunt